

عنوان مقاله:

بررسی مولفه های کارناوالی میخاییل باختین در نمایش های شادی آور ایرانی

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 19، شماره 108 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

سارا اللهیاری - دکتری تاریخ تطبیقی و تحلیلی هنر اسلامی، دانشگاه تهران، ایران.

سید محمد فدوی - استاد دانشکده هنرهای تجسمی، گروه مطالعات عالی هنر، دانشگاه تهران، ایران.

مجید سرسنگی - دانشیار دانشکده هنرهای نمایشی و موسیقی، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

بیان مسئله: کارناوال ها، جشن های مردمی و عامیانه هستند که در مقابل فرهنگ رسمی و خشک قرار می گیرند. در فضای کارناوالی طبقات اجتماعی واژگون می شوند. کارناوال با استفاده از ابزارهایی چون انتقاد، هجو، تمسخر و کنایه، قوانین و ارزش های حاکم بر جامعه را به چالش می کشد، در مقابل فرهنگ رسمی می ایستد، فضای تک صدایی را بر هم می زند و جامعه ای چندآوایی، همراه با گفتگوهای متنوع پدید می آورد. میخاییل باختین نظریه پرداز مهم قرن بیستم در حوزه نقد ادبی با نظریه منطق گفتگویی، فضای نوینی در حوزه های گوناگون از جمله ادبیات پدید آورد. یکی از شاخه های اصلی این نظریه کارناوال است. مولفه های کارناوالی باختین را می توان در مقوله نمایش نیز بررسی کرد. این پژوهش بر آن است تا نمایش های شادی آور ایرانی در اواخر دوره صفوی و دوره قاجار را با ذکر شواهد و نمونه ها، بر اساس انگاره های کارناوالی باختین مورد نقد و بررسی قرار دهد. هدف پژوهش: این تحقیق به دنبال آن است که با بررسی نمایش های شادی آور ایرانی و تحلیل ساختاری و محتوایی آنها، نسبت این گونه نمایشی را با نظرات باختین در زمینه کارناوال سنجیده و امکان به کارگیری نظریه کارناوالی باختین را در این نمایش ها بررسی کند. روش پژوهش: این مقاله به روش توصیفی- تحلیلی انجام شده است. در این پژوهش از منابع معتبر ایرانی و غیر ایرانی (به صورت کتاب، مقاله، یادداشت و گفتگو با صاحب نظران در دو مقوله متن و اجرا) استفاده شده است. نتیجه گیری: نمایش های شادی آور ایرانی به مثابه کارناوال، فضایی ایجاد می کنند تا مردم فارغ از طبقه اجتماعی گرد هم آیند و همراه با سرگرمی و شادی در کنار یکدیگر آزادانه، به انتقاد از فضای رسمی جامعه بپردازند. در آزادی و برابری، گفتگوی حقیقی شکل می گیرد و عامه مردم در مدتی هر چند کوتاه، به رهایی و آرامش می رسند.

کلمات کلیدی:

کارناوال گرایی، نمایش شادی آور ایرانی، میخاییل باختین، منطق گفتگویی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1459733>

